

proto podmíněny jednáním a opominutím obžalovaného tak, že by byly bez něho nenastaly. Touto neposlušností nebyla započata nová samostatná příčinná řada. Tím méně lze mluvit o nedostatku zákonem předpokládané příčinné souvislosti z důvodu (uvedeného v odvodu obžalovaného), že poškozený měl možnost odmítnouti nebezpečný pracovní úkon.

Obžalovaný mohl a měl seznati ze zvláště vyhlášeného předpisu výše zmíněného, jehož neznalostí se nemůže omlouvat (§ 238 tr. z.), že může připuštěním práce s kladivem v samé blízkosti nálože selhavší rány způsobiti nebezpečnost pro život, zdraví nebo bezpečnost svých pomocných zaměstnanců. Z povahy práce v dolech, ze svého odborného vzdělání a z praktických zkušeností povolání a s nimi spojeného poznání různosti povah a tělesných i duševních vlastností zaměstnanců mohl si obžalovaný — zvláště při stupni inteligence předpokládatelné u něho jako u absolventa státní odborné horní školy a úředně potvrzeného poddůlního a střelmistra — uvědomiti možnost, že dělník, zabraný do pracovního úkonu, který mu sám přikázal, přeslechne nebo nepochopí, zvláště ne okamžitě, jeho bez výstrahy daný pokyn, aby už nechal práce, nebo že ho nebude dbáti, ať už z pracovní horlivosti, nebo z jiných důvodů.

Výše uvedená činnost obžalovaného, pokud se týče jeho nečinnost — k níž došlo za situace, za které měl povinnost jednati (zachrániti právní statek), an vytvořil vyličeným zaměstnáním dělníka při práci, jejíž konání bylo nutně spojeno s nebezpečím pro jeho tělesnou bezpečnost, stav věcí, z něhož nastalo nebezpečí pro tento právní statek — byla tudíž nedostatkem povinné péče. Jde proto o jednání a opominutí z nedbalosti podle § 335 tr. z. Výsledek, který nastal, je podle toho, co bylo uvedeno, v příčinné souvislosti s nedbalostí obžalovaného. Rozsudkem tvrzenou neopatrnost (neposlušnost) B-ovu lze posuzovati jen jako vedlejší nahodilou příčinu, způsobenou činem samým (§ 134 tr. z.).

Vyloučiv trestní odpovědnost obžalovaného za následky souzeného výbuchu a zprostit jej úplně obžaloby, posoudil první soud věc mylně a zatížil rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř., pro který byl rozsudek zrušen již z tohoto důvodu, aniž bylo třeba se zabývatí dalším uplatněným zmatkem podle § 281, čís. 5 tr. ř.

Nepochybná rozsudková zjištění umožňují zrušovacímu soudu, aby rozhodl ihned ve věci samé. Zjišťujeť rozsudek výslovně, máje pro tento závěr oporu v chorobopisu a ve výpovědi svědka B., že byl B. výbuchem těžce poškozen na těle. Z hořejších vývodů plyne, že je tento výsledek v příčinné souvislosti s jednáním a opominutím obžalovaného, jaké předpokládá skutková podstata § 335 tr. z. Poněvadž je konečně bezpečně zjištěno, že byl čin spáchán při provozu dolu, tedy vzhledem k věcem uvedeným v §§ 85, písm. c), 87 tr. z., je podřaditi souzený skutek i pod ustanovení § 337 tr. z.

Čís. 6374.

Ku příčinné souvislosti není třeba, aby pachatelovo jednání bylo výhradnou, hlavní nebo bezprostřední podmínkou nastalého výsledku,

stačí, že bylo aspoň jednou z jeho příčin, takže by výsledek bez něho nebyl nastal.

Podle § 13 vyhlášky moravského místodržitele ze dne 4. března 1892, čís. 29 z. z. mají být povozy za noci opatřeny rozžatou svítilnou zdaleka viditelnou.

Nocí se rozumí doba, kdy není denního světla.

(Rozh. ze dne 12. října 1939, Zm II 163/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Ježto zmateční stížnost napadala bezvýsledně skutkové základy závěru o příčinné souvislosti, zůstává neotřesen předpoklad rozsudku, že by nedošlo k souzené dopravní nehodě, nebo že by aspoň nevyvrcholila ve výsledek smrtelný, kdyby obžalovaný měl v osudné chvíli povoz opatřen světlem, jaké nařizují bezpečnostní předpisy, poněvadž by R. uviděl povoz ten dříve a byl by — máje k tomu více času a touto zevní okolností podmíněnou vhodnější duševní disposici — zařídil svou jízdu tak, aby se vyhnul, nebo aspoň nenajel na povoz obžalovaného způsobem, který podmínil jeho smrt. Je-li však splněn právě uvedený předpoklad, přispěl stěžovatel zanedbáním povinné péče k tomu, že R. najel na jeho povoz, a tím k smrtelnému výsledku, jenž vznikl z této srážky, takovým způsobem, že by tento výsledek nenastal, kdyby byl povoz stěžovatelův osvětlen v souhlase s vyhlášenými předpisy. Svým jednáním (opominutím) dal stěžovatel podnět k tomu a zjednal podmínky pro to, že R. jel i v okamžiku, kdy se vozidla míjela, na tolik nesprávně a rychle, pokud se týče že ztratil duchapřítomnost a ovládatelnost stroje — což bývá způsobeno překvapením, nastalým pro náhlou překážku (neosvětlené vozidlo), objevivši se na malou vzdálenost v zorném poli řidiče (zejména rychle a neopatrně jedoucího) — do té míry, že najel na spřežení obžalovaného a přivodil si smrt. Neopatrnost motocyklistova, pokud se týče další rozsudkem připuštěné podmínky srážky, tkvící v jeho osobě, byly tudíž přivoděny činem samým (§ 134 tr. z. na konci). Jednání obžalovaného bylo podle toho aspoň jednou z příčin výsledku, který vyžaduje skutková podstata přečinu podle § 335 tr. z., takže by nebyl tento výsledek bez něho nastal. Tento předpoklad pak stačí k naplnění příčiné souvislosti. Není třeba, aby pachatelovo jednání bylo výhradnou, hlavní nebo bezprostřední podmínkou výsledku, stačí, že k němu spolupůsobilo právě uvedeným způsobem, třeba jako příčina vedlejší a vzdálená, jako tomu bylo v souzeném případě. Ani vlastní neopatrnost poškozeného, zejména také neosvětlení jeho stroje proti předpisu § 56, odst. 5 nař. čís. 203/1935 Sb. z. a n., nemohou proto v souzeném případě vyloučiti příčinnou souvislost, poněvadž nebyly podle toho, co uvedeno, samy o sobě a jediné příčinou motocyklistovy smrti. Závěr o příčinné souvislosti není proto právně mylný.

Důvodně však nelze rozsudku vytýkati ani vadnost skutkových předpokladů, z nichž dovedl subjektivní stránku činu, ani mylnost v posouzení právní otázky, zda jednání obžalovaného bylo nedbalé ve smyslu § 335 tr. z.

Obžalovaný jel v osudné době po státní silnici. Podle ustanovení § 13 vyhlášky moravského místodržitele ze dne 4. března 1892 čís. 29 zem. zákona — která obsahuje předpisy pro jízdu vozidel po říšských silnicích na Moravě — mají býti povozy opatřeny za noci rozžatou svítilnou, zdaleka viditelnou. Prvý soud zjišťuje, že k souzené dopravní nehodě došlo dne 13. září asi v 19 hod. 10 min., že bylo už šero, takže viditelnost byla špatná do té míry, že svědek B., který jel v době a na místě úrazu, máje své kolo již osvětleno, viděl asi na dvacet kroků jen obrysy předmětů. Z těchto okolností vyplývá, že bylo pokročilé šero (přítmí) a že poměry byly takové, že se nedostávalo denního světla. Tento stav věci připustil i stěžovatel, jenž seznal, že viděl před sebou teprve na vzdálenost asi sto metrů, že něco vjelo do zatáčky a blížilo se k němu jako černá tečka, v níž poznal teprve na vzdálenost asi třiceti metrů motocykl. Pojem »noc« ve smyslu uvedeného předpisu se rovná době, kdy není denního světla (srov. rozh. 3673 Sb. n. s.). Proto nepochybil první soud, uznal-li, že se jízda dala v době, v níž byl obžalovaný povinen podle bezpečnostních předpisů osvětliti svůj povoz způsobem v nich nařízeným. Zjištěný a obžalovaným samým připuštěný nedostatek denního světla je okolností takového druhu, že mohl a měl obžalovanému zprostředkovati vědomí, že jede za poměrů, kdy je povinen míti povoz osvětlen podle uvedeného nařízení, jehož neznalostí se nemůže omlouvat (§ 238 tr. z.). Z tohoto předpisu si pak mohl stěžovatel uvědomiti, že může jednáním proti příkazu v něm obsaženému ohroziti právní statky, uvedené v § 335 tr. z. Je-li nařízeno osvětlení povozu světlem zdaleka viditelným, je tím sledován účel, aby osoby, řídící jiná vozidla, byly upozorněny již zdaleka — tedy ne teprve na vzdálenost, kdy je vůbec možno se vyhnouti —, že se na silnici pohybují ještě jiná vozidla, a zařídily se podle toho včas. Mají tedy a mohou býti osvětlením povozu upozorněni i neopatrní uživatelé silnic.

Nalézací soud nepochybil ani, shledal-li, že si obžalovaný mohl uvědomiti už jako dospělý a rozumný člověk — tedy podle přirozených následků podobného jednání —, že se může při jízdě po státní silnici v blízkosti poměrně velkého města setkati s takovými uživateli silnice, kteří nedbají předpisů pro ně platných a jezdí neopatrně, a že proto, i kdyby snad bylo ještě tolik světla, kolik stačilo opatrnému řidiči k zařizení své jízdy tak, aby nenajel na jiné vozidlo, může přece ohroziti lidskou bezpečnost, pojede-li beze světla. Že obžalovaný zná poměry na silnici, o kterou jde, plyne a dovedl rozsudek dostatečně a logicky již ze samé povahy státní silnice, z blízkosti města, ze skutečnosti, že obžalovaný byl zaměstnán v P., a z předpokladatelné u něho průměrné duševní úrovně. Nemůže tudíž býti řeč ani o důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř.